

tételek iránt, kihelyezései pedig mindazon követelményeknek megfelelnek, melyeket a biztonság és a jövedelmezőség arany szabályai előírnak, voltaképpen eleget tett szorosan vett kötelességének. Egy arra igazán hivatott pénzügyi vezetőnek azonban más célja, más hivatása is van és ez annak a körnek a gazdasági nevelése, mely vele összeköttetésben áll. Például a nagy angol bankok kiterjedt fiókhálózatának vezetői nevelik körzetük lakosságát a takarékosagra, a megtakarított tőkék helyes befektetésére és a hitelintézeti formákban való bekapcsolódásra, ami egyik lényeges tényezője az angol gazdasági élet fejlettségének. Nálunk igen sok tündő és lehetőség van ezen a téren. Különösen áll ez az országnak arra a részére, melynek vendégszeretetét ma élvezzük. Itt bizonyos természetes adottságok mellett a természet mostohaságával és Trianon átkával is meg kell küzdeni, ami annyit jelent, hogy

sok fejtörés, kísérletezés, népnevelés, a maradiság ellen való küzdelem árán lehet csak elérni a jólétnek olyan fokát, mely emberhez méltó megélhetést biztosít a dolgozók legkisebbjeinek is.

Ebben a munkában, ebben a küzdelemben részt kell venniük a pénzügyezeteknek is.

— Az eszközök, amelyekkel a pénzügyezetek közelebbi és távolabbi céljukat elérhetik, elsősorban a pénzügyezetek vezetőségében vannak adva. Mint magától értetődött, alig kell említenem a szakértelemet, amely hála Istennek, már igen kevés helyen hiányzik és a szakértelemnek ebben a terjedésében bizonyára része van a Pénzügyi Köz-

A magyar föld a közgazdasági életben

Gesztelyi Nagy László: „Nem lehet birói ítéllettel lecáfolni tényeket és azzal, hogy írókat elítélünk, a Viharsarkok még nem szűnnek meg”

Dr. Gesztelyi Nagy László, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója előadásában ezeket mondta:

— Előjáróban két tételt kívánok leszögezni: az egyiket gróf Károlyi Sándor, a nagy szövetkezeti apostol fogalmazta meg: Akié a föld, azé az ország! Eszembe jut itt ezzel kapcsolatban a háború előtti román politika, amikor az oláh bankok — az ő felfogásuk szerint nemzeti missziót töltve be — egyre-másra folyósították a magyar birtokosoknak a kölcsönt, hogy kezükben tarthassák őket s adandó alkalmammal megfojthassák s a földjüket megszerezhessek. Hiába hangzottak el akkor egyesek ajkairól a vészkiáltások, az illetékesek nem hallgattak rá és Erdély elveszett!

— Sokban hasonló folyamat hullámcapásai észlelhetők jelenleg a Dunántúlon. Nemrég jelent meg egy könyv: *Mentsük meg a Dunántúlt* címmel, amely megrázó színekkel festi le és megcáfolhatatlan adatokkal bizonyítja ezeket a szomorú tényeket. Most alig pár hete jelent meg ugyan e szerzőnek egy másik könyve, az ország másik részéről, a Tiszántúlról ezen a címen: *Baj van Tiszántúlon*. Mind a két könyv fenyegető mementó arról, hogy fel kell ismerni a veszélyt s elibe kell fektetni egész testünkkel a bajnak s meg kell menteni a magyar földet a magyar jövő számára. Itt valóban szükség van az összefogásra.

— A legutóbbi hónapok társadalmi csendjét egyes szociológusok könyvei és adatai verték fel. En alaposan tanulmányoztam ezeket a könyveket és az ezek által kiváltott hírlapi polémiaikat. Huszonöt esztendő óta járván az országnak ezeket a részeit, ismerem is a tájat, amelyet leírnak. Megállapítani kívánom, hogy

nem lehet birói ítéllettel sem lecáfolni azokat a tényeket, amelyek magukban az ögre kiáltanak s azzal, hogy szerzőjüket elítéljük, a viharsarkok még nem szűnnek meg.

Nekünk, a közgazdasági élet tényezőinek, akik felelősséget kell, hogy érezzünk a jelenben a jelenért, sőt a jövőért is, közös, vállalt munkával meg kell szüntetni a bajt és megszüntetni a viharsarkokat.

— A másik tétel, amit le akarok szögezni az, hogy a föld az egyetlen olyan forrás ebben az or-

Mikulásra 100 új táncsláger! művészlemez GRAMOFON VÁROSI NYOMDA

Kárász utca 9.

pont évenkénti revízióinak. Az igazi pénzügyi vezető azonban nemcsak szakértelemmel kell, hogy bírjon, hanem főképpen az szükséges, hogy nemcsak foglalkozásnak, hivatalnak, hanem hivatásnak tekintse és azt érezze, hogy ő nem csupán egy keresetre alakult társaságnak hasznokat produkálni hivatott tisztviselője, hanem legyen szolgálja annak az eszmének, amelyet a bank mint intézmény az ország gazdasági életében képvisel.

— A másik eszköz az összetartás és nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy ennek fejlesztése mennyire fontos. Legyen szabad egy őszinte szóval rámutatni arra, hogy ezen a téren még igen sok kívánni valót látok az országban, pedig az én szememben kétségtelen, hogy az, aki a társintézet hitelét elejtett megjegyzésekkel rontja, ezzel a hitelszervezet, tehát közvetve önmaga ellen is vét.

— Az olyan összefogatelek, mint a mai, hivatva vannak az összetartás szellemét ápolni és nem lehet kétséges, hogy egymás megismerése, eszméink kicserélése közelebb visz céljainkhoz.

mindnyájan, akik ebből a földből több-kevesebb darabot bírnak, csak ideiglenes birtokosai vagyunk ennek a földnek. S ha ez így van, akkor a nemzet parancsoljon az ideiglenes tulajdonosoknak, az érdemetleneknek, ha másként nem lehet, a föld elvétele útján, hogy a nemzet javára gyümölcsöztessek azt a kincset, amely föld formájában a kezükben van.

Nem tűrhetők meg ebben az országban rossz gazdák és tékozló fiak.

— A magyar élet közgazdasági ágainak segíteni kell egymást, mert hiába virágzik a fának az egyik ága, ha a többi ág és a gyökér szárad és pusztul, lassan kivész a fa. Nekünk mindnyájunknak a nemzetet kell szolgálni, a nemzet fáját erősíteni, nem az önző egyéni érdekeket. A pénz, a tőke sem lehet öncé, hanem csak eszköz a gazdasági javak megszerzésére és értékesítésére. A bankok úgy tudják jobban szolgálni a magyar föld érdekeit, ha működésükben nagyobb teret engednek a takarékpénztári és a hitelszervi jelleg feladatainak és tudatosan csinálják a többi ágazatokkal együtt a közgazdasági élet fejlesztő programját.

— Különösen a budapesti bankokhoz és pénzügyintézetekhez intézem szavaimat, amikor arra kérem őket, hogy legyenek nagyobb megértéssel a vidéki hitelélet szervei iránt, nagyobb anyagi lehetőséggel támogassák a vidéki hiteléletet a bankokon keresztül, mert ezek a bankok itt a magyar mezőgazdasággal szorosan együttműködő hitel-szervek és itt a vidéken meg van az összeműködés a közgazdasági élet ágai között, aminek igen sok értékes kivirágzását lehet tapasztalni.

— Figyelembe kell venni, hogy

a vidéknek olcsóbb és több hitelre van szüksége.

A Nemzeti Banknak is figyelembe kell venni azt, hogy a vidéki gazdasági életben milyen nagy nemzeti értékű tevékenységet folytat a vidéki hitelélet. A régi hitelszervezet a magyar nép széles rétegére volt felépítve, ma azonban alig van hitelélet.

— A mezőgazdaságnak, iparnak, kereskedelemnek és a hitelélet szerveinek e közös szegedi találkozója legyen elindulása egy új magyar összefogásnak nemcsak Szeged érdekében, amely elvesztette éltető forrását, tehát új forrásokat kell számára megnyitni és biztosítani, hanem az ország számára is, mert hiába élünk külön életet és végezzünk egymástól függetlenül kicsiny munkákat, ha a nemzet legfontosabb érdekei s maga a nemzet, a nép elvesz nemcsak számbeli, hanem fizikailag és lelkiileg is, pedig Teremt-e Isten több magyart, ha mink is elfognánk?

— Ma már van Szegednek egyeteme, nincs azonban vonzási területe — fejezte be előadását. Pár kilométerre a határ. Elvesztett mintegy 150.000 főnyi embert és mintegy 300.000 hold területet, akik, illetőleg, amelyek Szegedhez gravitáltak. Hogy tehát Szeged megmaradjon annak, ami volt, teljesíthesse feladatát a jövőben, minden tényezőnek, akiben van felelősségérzet és kötelességérzet, össze kell fognia Szeged érdekében, hogy elmondhassuk — némi módosítással — az 1879-es árvíz után elhangzott királyi szavakat: „Legyen Szeged szebb, mint volt.”

Koós Zoltán a takarékoságról és a tőkeképzésről

Dr. Koós Zoltán felsőházi tag tartott ezután nagy érdeklődéssel kísért előadást a tőkeképzésről. Arról beszélt, hogy Magyarország jelenlegi helyzetében nem számíthat külföldi kölcsönre, miért is alapvető fontossága van a takarékoságnak és a belföldi tőkeképzésnek.

— Ha nem bízhatunk a külföldi kölcsönben

Gyártelep:

BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

vizes terület. Közel másfélmillió katasztrális holdat tékozlunk tehát el akkor, amikor a magyar munkásság egyrésze idegen országban kénytelen munkát vállalni s ma már sokan a külföldre telepítésről beszélnek. Nem vagyunk elég gazdagok ahhoz, hogy ezt a hatalmas területet kiaknáztalanul hagyjuk itt bent az országban.

— Móra Ferenc, Szeged nagy álmódóója — folytatta — mondja egyik gyönyörű regényében: A magyar föld mindenütt aranyat rejt magában, csak le kell érte nyulni. A szik is arany, a homok is arany. A szik beömlészi aranyát a buzaszemekbe, a homok a mosolygó gyümölcsbe, a csillogó borba s úgy nyújtja azt oda a magyarnak. Köztudattá kell tenni, hogy a föld a nemzet és